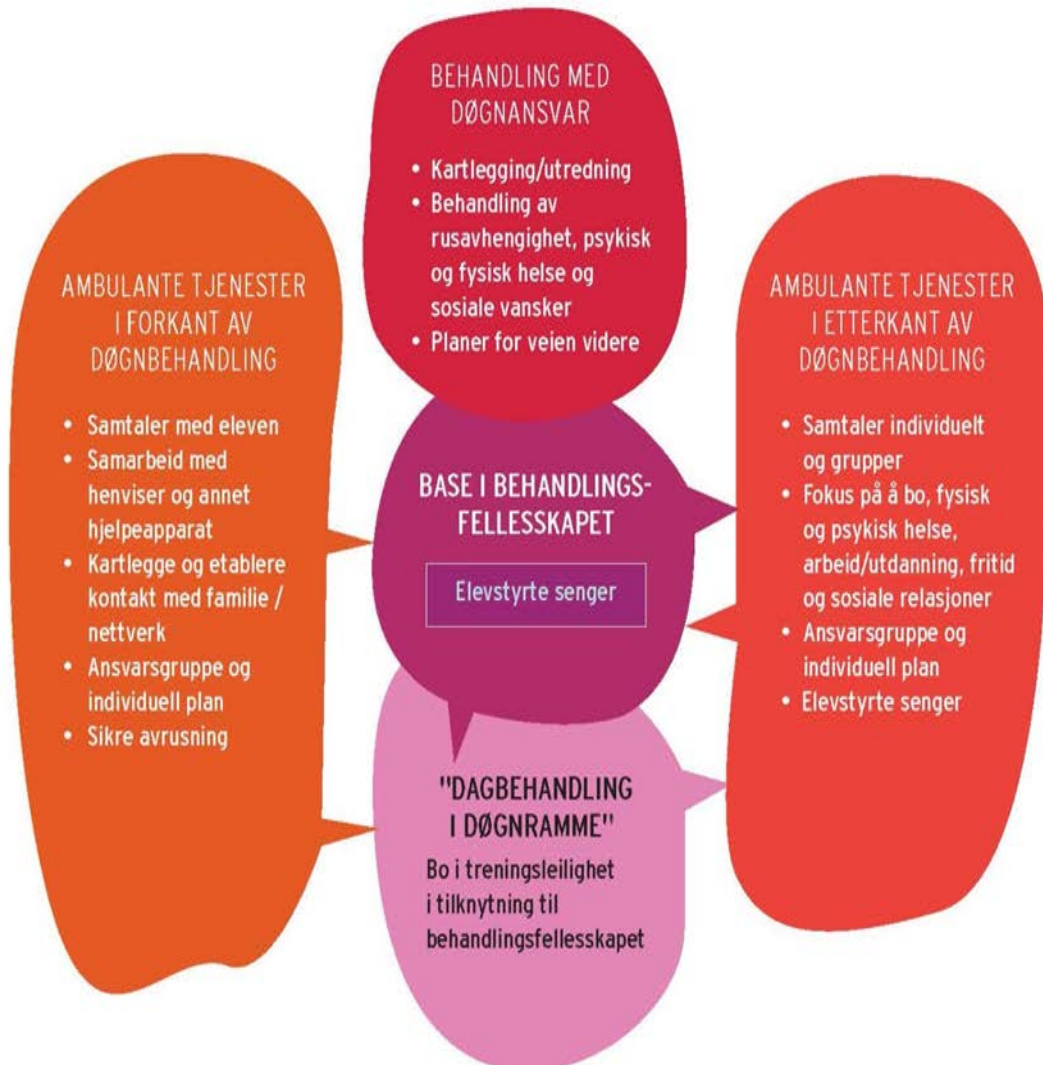

HELHETLIG, INTEGRERT RUSBEHANDLING I TYRILI

De rusavhengige i Tyrili kalles «elever».

Tiden i Tyrili handler om å være i endring og bevegelse.

Det å forandre seg er krevende og til tider smertefullt. For alle som kommer til Tyrili er det allikevel helt nødvendig, og for mange er det et spørsmål om liv eller død. Det er viktig at elevene benytter tiden i Tyrili til å gripe fatt i livet sitt og at de gjør en seriøs jobb i kampen for et liv uten rus og kriminalitet. De må ha en progresjon i utviklingen, samtidig som den enkelte får gå i sitt tempo, ut ifra sine forutsetninger. De fleste elever begynner sin døgntilrettelegging i et behandlingsfellesskap, men noen kan også starte rett i *dagbehandling i døgntilrettelegging* (elevene bor i Tyrilis treningsleilighet og mottar behandling på dagtid). Ambulant team gjør disse vurderingene gjennom det arbeidet som gjøres i forkant av døgntilretteleggingen.

Et helhetlig, integrert behandlingsforløp

AMBULANTE TJENESTER I FORKANT AV DØGNBEHANDLING

Tyrlis erfaring viser at de aller fleste har behov for tett oppfølging i forkant av innleggelse i døgnbehandling. Dette er både en forberedelse til døgnbehandling, men vil også være et selvstendig behandlingstilbud. Målet er å hindre frafall før og under avrusningsperioden, og i starten av døgnbehandlingen. Dette arbeidet innebærer blant annet:

- samtaler med eleven, henviser og andre samarbeidspartnere
- etablere kontakt med familie og nettverk
- delta i ansvarsgruppe og sikre at individuell plan utarbeides
- delta i vurderinger knyttet til medisiner, lavterskeltiltak eller mellomplassering før innleggelse i døgnbehandling
- besøk/telefonsamtaler under avrusningsoppholdet
- sikre at eleven har tilstrekkelig med klær og utstyr for årstiden

BEHANDLING MED DØGNANSVAR

I døgnbehandlingen kartlegges elevenes avhengighet, fysiske og psykiske helse, sosial fungerings- og skoleferdigheter. Tverrfaglig team utarbeider en behandlingsplan som definerer hvilke behandlingsintervensjoner som skal iverksettes i tillegg til den daglige strukturen med arbeidslag/skole, samtalegrupper, individuelle samtaler, fritidsaktiviteter m.m. Eleven utarbeider sin utviklingsplan/ukeplan som definerer kortsiktige mål og tiltak og som sikrer progresjon og mestringsopplevelser.

Døgnbehandlingen består av to deler:

1) I behandlingsfellesskapet.

Behandlingen foregår i tette rammer og i en tydelig struktur, basert på den enkeltes behandlingsplan og utviklingsplan/ukeplan. Etter en periode kan eleven avslutte døgnoppholdet eller de kan gå inn i dagbehandling i døgnramme.

2) Dagbehandling i døgnramme.

Eleven bor i treningsleilighet og deltar i behandlingen på dagtid. Noen elever vil starte sin døgnbehandling her, avhengig av tidligere behandlingserfaring, fungering og behov. Behandlingsplanen definerer progresjonen og innholdet der grunnlaget for boevne og hverdagskompetanse styrkes innenfor tydelige rammer. Boevne er en viktig beskyttelsesfaktor med hensyn til tilbakefall.

En slik veksling mellom døgnbehandling og dagbehandling i døgnramme kombinerer ulike behandlingsintervensjoner der både helsefaglige og sosialfaglige perspektiver vektlegges. Eleven får økt rusmestring gjennom å trene på å bo mer selvstendig og å håndtere sine helsemessige og sosiale utfordringer som f.eks. ensomhet, depresjon og angst. Planlegging av tiden etter døgnbehandling er i fokus under hele perioden.

AMBULANTE TJENESTER I ETTERKANT AV DØGNBEHANDLING

Tyrili tar ansvar for å skape nødvendig kontinuitet i den sårbare overgangen fra døgnbehandling og inn i annen spesialisthelsetjeneste eller kommunale tiltak. Alle våre elever har kompleks problematikk og har behov for langvarige tjenester. Elevene er sårbare for tilbakefall dersom tilrettelagte tiltak ikke er på plass. Dette tilbudet kan innebære:

- samtaler individuelt og i gruppe
- deltakelse i ansvarsgruppe og utarbeidelse av individuell plan
- fokus på det å bo, fysisk og psykisk helse, arbeid/utdanning, fritid og sosiale relasjoner
- samarbeid med annen spesialisthelsetjeneste
- samarbeid med kommunale tiltak og fastlege
- arbeid med familie og sosialt nettverk
- elevstyrte senger, som innebærer at eleven tilbys døgnopphold i en kortere periode

Ambulante tjenester skaper kontinuitet i viktige behandlingsallianser og det vil oppleves som tryggere for eleven å avslutte døgnbehandling.

I utgangspunktet skal elever flytte tilbake til sin hjemkommune/bydel. Det er viktig å ha et hjelpeapparat rundt seg i en sårbar periode, og vi vet at det tar mye lenger tid før elever som flytter et helt nytt sted får god nok hjelp dersom de trenger det.

Ambulante tjenester vil ikke overta ansvaret for elevene etter utskriving. Målet at vi gjennom bedre samhandling skal gjøre kommunene og lokalt NAV godt forberedt slik at forholdene er tilrettelagt når eleven skrives ut.

Tre viktige virkemiddel for helhetlig integrert behandling:

- Ha **ambulante team** som jobber i forkant og etterkant av opphold i Tyrili. De ambulante teamene vil drive oppsøkende virksomhet, ha faste avtaler med elevene som skal inn eller er på vei ut av Tyrili, være tilgjengelige ved behov og hjelpe elevene i møte med andre deler av omsorgssystemet, f eks kommunene.
- Ha **elevstyrte senger**. Det betyr at eleven kan ta en telefon til Tyrili når ting blir vanskelig og få oppholde seg i fellesskapet så lenge det er nødvendig. Dette vil føre til at færre mislykkes i etterkant av behandling.
- **Rom for å prøve og å feile**. Tyrili er et sted som er åpent for eleven når eleven trenger det i livsløpet sitt – ikke bare i en avgrenset behandlingsperiode. Mange vil ha behov for behandlingskontakt med et eller flere av Tyrilis differensierte tiltak gjennom livet.

Familie- og nettverksarbeid

Familie og nettverk er viktige medspillere når en ny fremtid skal skapes. Tyrili mener at familien er grunnleggende for vår identitet. Forholdet til omsorgspersoner og familie er helt

sentralt, uavhengig av om disse forholdene oppleves som gode eller dårlige. En dårlig familierelasjon kan ofte bearbeides og bli bedre. Det skal vi jobbe med. Der hvor det tilsynelatende ikke finnes noen, må vi likevel bruke tid og krefter på å lete etter noen utover i familie eller nettverk sammen med eleven. Det er vanskelig å klare seg etter endt behandling for noen som står alene, og ensomhet er en viktig årsak til tilbakefall. Vi jobber også med at elevene skal ut på arenaer og treffe folk utenfor rusmiljøet, slik at de har et nettverk når de skrives ut fra oss. I vårt helhetlige behandlingsforløp får elevene gradvis nye utfordringer, også når det gjelder familie og nettverksjobbing.

Vi anser familie- og nettverk er et av de viktigste områdene å jobbe med for elevene. Vi starter kartlegging av familie og nettverk som en del av det behandlingsforberedende arbeidet. Hvem kan være viktige personer for eleven gjennom tiden i og etter Tyrili? Det er litt ulikt hva enhetene i Tyrili tilbyr av familiearbeid, men de fleste har:

- 1-2 seminarer årlig for voksne pårørende (foreldre, søsken, annen familie, partnere, andre viktige personer i nettverket)
- 2-3 seminarer/samlinger årlig for elever og pårørende sammen. Her kan temaene være familiehistorie, relasjoner, treningsturer, samvær i helger, høytider og ferier, planlegging av tiden etter Tyrili.
- Strukturerte familiesamtaler. Dette er en del av behandlingsplanen og tverrfaglig team bestemmer hvem som skal tilbys samtaler og hyppighet og antall.
- Kontakt mellom Tyrili og familie/nettverk i spesielle situasjoner, for eksempel ved første treningstur/hjemreise, ved rusavbrudd og ved utflytting.